Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 5 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поединоке число 3 кр.

Ч. 224 | Нинѣ: м. гр. † Томы ап. Луки ев. | Завтра: р. м. Серг. и Вакха Петра | Второкъ 6 (18) жовтня 1892. | Всхôдъ сонця 6 г. 26 м.; заходъ 5 г. 3 м. Баром. 763 терм. + 12·5° + 7·4°. | Рôкъ II.

Справа дарданельска.

Не давно тому згадували мы на сёмъ мѣсци про т. зв. справу дарданельску, котру Россія теперь на ново пôдняла. Єсть то справа зарôвно важна якъ для Россіѣ такъ и для Туреччины. Для обохъ сихъ державъ єсть она однаково важною. Дôстати проливъ Дарданелѣ въ свои руки, значить для Россіѣ тôлько, що влити въ свôй орґанізмъ нове жите; выпустити Дарданелѣ изъ своихъ рукъ, значить для Туреччины тôлько, що саму себе убити. Изъ сего порôвнаня можна зрозумѣти важнôсть сеи справы, тожь и не диво, що Россія вôдъ часу до часу все єѣ пôдносить. Она хоче мати повну свободу переплывати зъ Чорного моря на Середземне и на вôдворотъ. То мали токожь на цѣли и послѣднû переговоры межи правительствами россійскимъ и турецкимъ, а котрû ще доси не закôнчили ся и мабуть не доведуть добровôльно нѣколи до конця.

Пôдчасъ послѣдныхъ переговорôвъ домагало ся россійске правительство, щобы давнû постановы угоды торговельнои зъ 1861 р., котрû вôдносять ся до переплыву черезъ Босфоръ и Дарданелѣ, приняти такожь въ нову угоду. Але Россія, видко, хотѣла бы, щобы въ уложеню дотычного параґрафу зробити якусь змѣну; тому однакожь спротививъ ся анґлійскій посолъ, котрый сказавъ, що Анґлія не допустить до нѣякои змѣны и буде мусѣла робити собѣ претенсіи до всѣхъ правъ, якû бы признано Россіи. Россійскій повномочникъ знову предкладавъ — якъ кажуть — щобы въ дотычнôй постановѣ угоды помѣстити слова, що россійскимъ кораблямъ, котрû плывуть пôдъ торговельною фляґою зъ якого небудь россійского порту до другого (отже н. пр. зъ Одесы до Владивостока на другôмъ кôнци Азіѣ, або зъ Кронштадту коло Петербурга до Чорного моря), мае бути позволено переплывати свобôдно черезъ проливы. Порта однакожь предкладала, щобы до тыхъ постановъ вставити додатокъ: „въ границяхъ межинародныхъ угодъ, котрû управильняють плавбу въ проливахъ“.

Позаякъ россійского амбасадора не було пôдъ ту пору, коли вели ся тû переговоры въ Константинополи, то россійскій аґентъ дипльоматичный вôднёсъ ся по информацію въ сêй справѣ до Петербурга, и здае ся, що россійске правительство готове вже було згодити ся на предложене Порты. Коли однакожь наступило приняте Стамболова у Султана, то россійске правительство змѣнило свôй поглядъ, бо заразъ по тôмъ явивъ ся драґоманъ россійского посольства на засѣданю комисіѣ въ Портѣ и заявивъ, що єго правительство обстае при тôй змѣнѣ, якои первѣстно домагало ся. На тôмъ стоить ся справа и доси.

Тутъ треба запримѣтити, що такожь и въ новôй турецко-нѣмецкôй угодѣ торговельнôй умѣщено постанову що до переплыву нѣмецкихъ кораблѣвъ торговельныхъ черезъ проливы, бо всѣ народы мають такû самû права. Головною точкою тои постановы єсть все ще, якъ и давнѣйше то, що Дарданелѣ и Босфоръ позôстають замкненû для чужихъ, отже и для россійскихъ кораблѣвъ военныхъ, а то длятого, щобы черезъ двозначне уложене дотычного параґрафу не стало ся опôсля такъ, що колись одного красного дня появились бы россійскû кораблѣ военнû въ проливахъ. Въ вересни минувшого року стала межи Портою а россійскимъ амбасадоромъ Нелидовомъ умова що до переплыву кораблѣвъ перевозовыхъ россійскои добровôльнои флоты черезъ тû проливы, а въ Европѣ уважано то вже за нарушене угоды. Міністеръ справъ заграничныхъ розôславъ бувъ тогды окружникъ до всѣхъ амбасадорôвъ турецкихъ, въ котрôмъ пояснивъ имъ, що ту умову зроблено лишь длятого, щобы на будуче не було нѣякого непорозумѣня и доказувавъ, що о нарушеню угоды не може тутъ бути и бесѣды. Треба отже припускати, що Туреччина буде и дальше пильно боронити своихъ правъ въ сêй важнôй справѣ.

Дальшû точки новои россійско-турецкои угоды торговельнои, въ котрыхъ не може прийти до порозумѣня, суть: Россія домагае ся, щобы Туреччина пристала на то, абы тамъ курсували россійскû срѣбнû грошѣ; щобы позволила россійскимъ пôдданымъ удержувати на турецкôй земли великû склады россійскои нафты; нового управильненя тарифъ пароходнои плавбы зъ огляду на то, що въ Туреччинѣ розширяе ся заєдно сѣть зелѣзниць, а наконецъ, щобы на вступѣ до новои угоды була помѣщена постанова, пôсля котрои тогды, колибъ ся угода скôнчила ся, можна бы вернути до давныхъ умовъ. У всѣхъ сихъ точкахъ не прийшло ще мѣжь обома переговорючими сторонами до нѣякои згоды. Найважнѣйшою однакожь точкою єсть згадана повысше справа переплыву черезъ Босфоръ и Дарданелѣ.

5

Сватане.

(Сельскій образокъ).

Зъ ческого — Кар. Светлѣ (Иванны Мужаковои).

(Дальше.)

Целька иде коло оборы; три коровы оглянули ся за нею, округлû, сорокатû, якъ писанки великоднû. Що то зашелестѣло єй надъ головою? А, то мухоловка мае тамъ гнѣздечко надъ жолобомъ. Видко, тутъ мешкають добрû люде, бо инакше тутъ не гнѣздилась бы.

Щожь се, нѣ пса нема дома, що нѣчо не рушить ся? Тôльки голубы ходять по дворѣ и въ бороздахъ за домомъ шукають зеренъ, всѣ бѣлû якъ снѣгъ, а на подвôрю ходить кôлька курокъ зъ когутомъ, що выглядае мовь бажантъ — весь у золотыхъ та червоныхъ перахъ. Якъ побачивъ Цельку, нѣ сѣло нѣ пало затрепотавъ крилами, злетѣвъ на плôтъ, порослый хмелемъ, вытягнувъ шию, прижмуривъ очи — и запѣвъ три разы разъ по разу, кôлько горла єму стало, якъ бы хотѣвъ єѣ дуже поважно привитати.

Целька врадувала ся; запѣвъ когутъ, то значить, що въ тôмъ домѣ приймуть єѣ добре. Певно лише старый дома, а Павло десь пôшовъ. Кобы то правда була! Вôдразу було бы по всѣмъ страху и клопотѣ. Старый для неи прихильный, всього выпросила бы у нього. Якъ лишь побачить єѣ здалека, заразъ кличе: „А то ты?“ Коли прийме вôдъ неѣ розмайринъ, то нѣякъ не дасть Павлови выкрутити ся, буде мусѣвъ ити въ нею за дружбу. И най дѣе ся воля Божа....

Въ сѣнехъ такожь пусто и тихо. Ади, въ кутѣ стоить скриня ... ще старои столярихи. Що то на нêй птичокъ и цвѣтôвъ намальованыхъ! Теперь уже такихъ гарныхъ скринь не роблять, помаюють одною краскою и досыть. Не постоить она тутъ довго, сестра Цивковои заразъ занесе єѣ до шпихлѣра, а натомѣсць поставить свою, абы показати, що она ту панѣ. Не повинна бы того робити. Якъ бы Целька була тою будучою судженою, то стара скриня зôстала бы на памятку на своимъ давнôмъ мѣсци. Такои господинѣ, якъ небôжка була, зô свѣчкою пошукати; все робила, якъ повинно бути, а не якъ теперѣшнû господинѣ лише для своеѣ выгоды. За оденъ день все выпрала, вымаґлѣовала, выпрасовала; а ще й хлѣба напекла.

Теперь.... теперь шось вôдозвало ся.... А, то пѣсокъ въ сѣнехъ заскрипѣвъ пôдъ ногами. Цельцѣ зачинае серце бити, якъ молотомъ, зовсѣмъ такъ якъ вчера, коли Веронка вбѣгла до неѣ зъ новиною, що мае бути дружкою, а Павло дружбою. Кобы то своему серцю дати хочь трохи розуму! Колижь годѣ!...

Дверѣ до комнаты отворенû. Теперь уважай! щобы въ нестямѣ не сказати якои дурницѣ. Стае на поровѣ, хоче роздивити ся, але не бачить нѣчого, бо мрака зайшла єй передъ очи. Щось мрѣе при вôкнѣ, хтось сидить, годѣ розпôзнати. Чи то молодый, чи старый, якісь огнянû колеса стають передъ очима, нѣчого не чуе, въ ухахъ шумить, мовь передъ бурею лѣсы шумлять.... То молодый, бо въ рукахъ мае папѣръ, котрымъ цѣлый закрывъ ся, инакше певно побачила бы єго. Папѣръ задрукованый, то якась ґазета; теперь перевертае картку, побачивъ Цельку и почервонѣвъ такъ само, якъ и она.

Ой, той Павло не тôлько що найчеснѣйшій парôбокъ въ цѣлôмъ Єштедѣ, але й гарнѣйшого нема надъ него. Голову держить до горы, мовь олень, а въ лѣсѣ не найдешь рослѣйшого бука надъ него.

— Слава Исусу Христу! — вôдозвала ся вкôнци Целька въ дверехъ, але ледви було єѣ чути, якъ бы хто стиснувъ єѣ за горло.

— Слава на вѣки! Якъ ся маешь? — вôдповѣдае Павло, але й єго не лѣпше чути, и єго якъ бы щось давило.

— Спасибô за добре слово.

— Сѣдай собѣ, та не на лавцѣ; то не гарно, а ту на креслѣ сѣдай собѣ коло стола.

И Павло присунувъ єй крѣсло червоно мальоване.

— По що менѣ сѣдати, коли я заразъ вôдôйду.

— Чей же менѣ впередъ скажешь, що доброго принесла намъ.

— Не богато, тôлько Веронка Адамôвна поздоровляе тебе щиро, завтра ранкомъ весѣле

Справа другои катедры исторіѣ при львôвскôмъ Университетѣ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

Якъ звѣстно, зволивъ Є. Вел. Цѣсарь найвысшимъ рѣшенемъ зъ дня 31 марта 1892 призволити на установлене другои звычайнои катедры исторіѣ всесвѣтнои при ц. к. Университетѣ у Львовѣ, почавши вôдъ шкôльного року 1893/4, зъ застереженемъ конституційного призволеня потрѣбныхъ на то фондôвъ.

Въ наслѣдокъ рескрипту Высокого ц. к. Міністерства просвѣты и вѣроисповѣдань зъ дня 9 цвѣтня 1892 р. ч. 6818, повѣдомило ц. к. Намѣстництво львôвске о тôмъ збôръ професорôвъ выдѣлу фільософічного и завзвало его, щобы предложивъ вôдповѣдни внесеня що до обсады тои посады. Намѣренымъ єсть, щобы професоръ, маючій заименувати ся на сю катедру, въ выкладахъ своихъ увзглядн︠явъ︡ исторію Всходу Европы и щобы выкладавъ въ языцѣ рускôмъ. Обставины тѣ треба увзглядн︠ити при предкладаню внесень.

Вôддѣлови рахунковому поручено вже сего мѣсяця, щобы вставивъ поборы другого професора всесвѣтнои исторіѣ при львôвскôмъ университетѣ на часъ вôдъ 1 жовтня до 31 грудня 1893 р. въ прелімінарь тогожь университету на 1893 рôкъ.

Переглядъ політичный.

Комісія войскова угорскои Делеґаціѣ залагодила звычайни выдатки буджету войскового и розпочала нарады надъ надзвычайными потребами. Міністеръ войны заявивъ при сѣй нагодѣ, що вôнъ безустанно старае ся о то, щобы вояки дôставали вечеру. Дальше говоривъ міністеръ о угорскôй фабрицѣ карабінôвъ и сказавъ, що доставлени доси 4000 карабінôвъ показались зовсѣмъ добри и длятого можна сподѣвати ся, що и достава дальшихъ 50.000 карабінôвъ пôде добре. Комісарь правительственный заявивъ, що вôдъ бездымного пороху не псують ся анѣ манліхерôвски карабіны зъ 1888 р. анѣ карабіны репетіерови.

Після Pol. Corr. мае настати въ Кіевѣ и Вильнѣ збôльшене штабôвъ ґарнізоновыхъ. Для кождого зъ нихъ мае бути утворена нова посада ґен. майора, котрый буде придѣленый командуючому ґенералови до окремыхъ порученъ.

Ґубернаторомъ волиньскимъ на мѣсце помершого Янковского именовано Наришкіна управителя добръ державныхъ въ ґуберніяхъ прибалтійскихъ.

Въ Парижи выжидають зъ нетерпеливостію кôнця дагомейского походу, а колибъ вôнъ нещасливо закôнчивъ ся, то кабінетъ Любета певно упавъ бы. Полковникови Доддови доси щастило ся. Якъ звѣстно, побивъ вôнъ Дагомейцѣвъ коло Уебомоді, вôддаленого лишь на десять кільометрôвъ вôдъ святого у Дагомейцѣвъ мѣста Кана, котре знову такожь лишь на десять кільометрôвъ вôддалене вôдъ самои столицѣ Абомей. Коли Французы возьмуть столицю, то певно спалять еѣ и зрôвнають зъ землею такъ само якъ и Кану, бо збуривши оба сѣ святи мѣста Дагомейцѣвъ, вломлять зовсѣмъ ихъ силу.

Новинки.

Львовъ дня 17 жовтня.

— **Именованя.** Стефанъ Нѣментовскій именованый надзвычайнымъ професоромъ хеміѣ въ школѣ політехнічнôй у Львовѣ.

— **Конкурсы.** Дирекція почтъ и телеґрафôвъ розписала чотиротыждневый конкурсъ на кôльканайцять посадъ почтовыхъ практикантôвъ въ платнею 300 зр.; въ речинцемъ до 20 жовтня конкурсъ на посаду експедитора въ урядѣ почтовôмъ въ Чорнôй коло Устрикъ; въ речинцемъ до 16 падолиста конкурсъ на 12 посадъ возьныхъ. — Окр. Рада шк. въ Гусятинѣ оголошуе конкурсъ въ речинцемъ до 15 падолиста на учительскѝ посады въ Боссирахъ, Яблоновѣ, Коцюбиньчикахъ, Постолôвцѣ, Трибухôвцяхъ, Копичинцяхъ, Хоростковѣ, Чорнокôнцяхъ великихъ и Городници. — Косôвска окр. Рада шкôльна розписала конкурсъ на посады въ Пѣстини 2 ст. учителѣвъ а одну мол. уч., въ Кобакахъ, Красноилѣ, Микетинцяхъ, Прокуравѣ, Рыбнѣ, Соколôвцѣ, Тудевѣ и Жабю Слупцѣвка. Речинець до 30 падолиста. — Окр. Рада шк. въ Станіславовѣ розписала конкурсъ въ речинцемъ до 15 падолиста на посады старшихъ учителѣвъ при школѣ Мицкевича въ Станіславовѣ, мол. учительки въ Галичи, ст. учителя въ Єзуполи и въ громадахъ: Беднаровѣ, Колодѣєвцѣ, Медусѣ, Микетинцяхъ, Майданѣ, Подлуни, Браткôвцяхъ, Хомяковѣ, Хоростковѣ, Добрôвлянахъ, Дрогомирчанахъ, Ганусôвцяхъ, Ковинѣ, Кримидовѣ, Ковиракахъ старыхъ и новыхъ, Межигôрцяхъ, Пациковѣ, Сапоговѣ, Сѣльци, Тысьменичанахъ, Угриновѣ долѣшнôмъ, Узинѣ, Водникахъ и Заберезжу.

— **Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ** оголошуе: Зъ днемъ 11 падолиста 1892 вôдбирае Дирекція руху у Львовѣ у власный зарядъ бюро мѣстове австр. зелѣзниць державныхъ, котрымъ дотеперь завѣдувала фірма Іосифа І. Ляйнкавфа у Львовѣ (готель Жоржа) и буде въ нѣмъ дальше вести дѣло пôдъ назвою: Бюро вывѣдуюче ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ (улиця 3. мая ч. 3 готель Имперіяль). До объему дѣловодства сего бюра вывѣдуючого буде належати: 1) Удѣляти информаціи у всѣлякихъ справахъ тарыфовихъ и перевозовыхъ на дорогахъ зелѣзныхъ; 2) выдавати звычайни білєты въ руху мѣсцевôмъ и звязковôмъ; 3) приймати замовленя на зшитки вôставлюваныхъ посвѣдчень до ѣзды и выдача тыхъ же; 4) продавати тарифы. Годины урядови означуєсь для будныхъ днѣвъ вôдъ 8 ои рано до 3-ои по полудни, для недѣль и святъ вôдъ 9-ои рано до 12-ои пополудни. Письменни запытаня въ справахъ тарифовыхъ и перевозовыхъ, якъ такожь замовленя на зшитки вôставлюваныхъ посвѣдчень до ѣзды, належить высылати пôдъ адресою: „Бюро вывѣдуюче ц. к. австрійскихъ зелѣзниць державныхъ у Львовѣ при улици 3-го мая, Готель Имперіяль“.

— **Радникъ ц. к. Намѣстництва** п. Теофіль Мандичевскій перейшовъ въ станъ спочинку. При тôй нагодѣ одержавъ ордеръ зелѣзнои короны III. клясы.

— **Новый урядъ почтовый** отвирає ся въ Ворохтѣ въ староствѣ надвôрняньскôмъ. Урядъ сей буде лише на часъ будовы зелѣзницѣ Станіславôвъ-Вороненка.

— **Зъ кругôвъ нотаріяльныхъ.** Міністеръ справедливости перенѣсъ нотаря Мих. Гординьского зъ Пôдбужа до Нового Села. — Дръ Артуръ Блюменфельдъ вôставъ нотаремъ въ Лютовискахъ. — П. Омелянъ Лѣсовскій, нотарь въ Балигородѣ, именованый судовымъ комісаремъ до справъ спадщинъ въ балигородскôмъ повѣтѣ

— **Читальня „Просвѣты“ въ Бертешовѣ** складае отсимъ прилюдну подяку Вп. п. Вас. Кутному учителеви въ Ятвій, за щедрый даръ 10 книжочокъ цѣннѣйшихъ якъ: два рôчники „Батькôвщины“ и иншихъ — щиро рускимъ словомъ „Спаси Богъ!“ — *Микола Комариньскій*, голова; *Ярославъ Пасальскій*, секретарь.

— **Академичну кухню** отворять у Вѣдни дня 18 падолиста пôдъ протекторатомъ сенату академичного на университетѣ. Студенты дôстануть тамъ за 11 зр. мѣсячно снѣданє, обѣдъ и вечеру. Здала бы ся и у Львовѣ така кухня для молодежи академічнои.

— **Огнѣ.** На дворскôмъ обшарѣ Щитна въ повѣтѣ ярославскôмъ згорѣли будынки господарски вартости 5.800 зр. Шкода була обезпечена. — Вербнѣ, тогожь повѣта згорѣла корчма дворска, шкода убезпечена на 1.200 зр. — На передмѣстю Городка званôмъ „Заставске“ згорѣли три обôйстя вартости 1.600 зр. — Въ громадѣ Лоииско въ пов. низькôмъ спалили ся три загороды вартости 11.000 зр. Крôмъ того въ заходнôй Галичинѣ въ Будемысли, въ пов. ропчицкôмъ, огонь наробивъ шкоды на 9.582 зр.

— **Самоубійство священика.** Зъ Черновець доносять, що тамъ дня 14 с. м. вôдобравъ собѣ житє вы-

---

справляе, бо дѣдусь молодого захорувавъ и довго вже не потягне. То она просить тебе по перше, по друге и по трете, щобы ты, якъ найлѣпшій приятель молодого, прийшовъ завтра рано за дружбу и Веронку зъ ласки своеѣ, зъ просьбы еѣ повѣвъ до церкви. Присылае она тобѣ тутъ розмайринъ и хустину. Була бы тебе сама просила, та пôшла до мѣста по вѣнецъ и черевички.

Отъ уже й по всѣмъ, дякувати Богу! Ажь зôтхнула тяжко. Пôшло ѣй все зовсѣмъ добре, якъ Отченашъ, анѣ разу не змылила ся. И розмайрину не упустила, а поклала его передъ Павломъ на столѣ. Выняла его зъ хустины, зложила еѣ, а букетомъ зô стяжкою прикрыла, щобы хто не врѣкъ его, несподѣвано увôйшовши въ хату. Она свое зробила, теперь черга на Павла вôдзывати ся. Що вôнъ ѣй скаже? Ануж молода Цивкова выграе?

Ой, выграе, выграе. Павло дивить ся на розмайринъ и не усмѣхае ся нѣ трохи. Роздумуе, хоче еѣ позбути ся, а не знае ще, якъ до того взяти ся.

— Я чувъ, що нинѣ були три заповѣди Веронки и певный бувъ я, що менѣ скажуть послужити за дружбу — каже до Цельки поважно. — Та закимъ скажу сякъ або такъ, хотѣвъ бы я знати, котра дружка поведе молодого.

Все пропало; въ Цельцѣ духъ заперло.

— Тому що молодый въ жалобѣ, то не хоче справляти гучного весѣля та спрошувати богато гостей, и буде лише оденъ дружба и одна дружка.

— А дружкою певно будешь ты, бо менѣ розмайринъ принесла?

Целька махнула головою, але що чула въ тôй хвили, не могла бы нѣкому розповѣсти.

— Отже скажи Веронцѣ, що за еѣ память про мене я гарненько дякую, але дружбою не може бути — вôдповѣвъ Павло такъ спокôйно, якъ бы говоривъ о звычайныхъ рѣчахъ.

Вся кровь въ Цельцѣ такъ и захолола.

— Чей того не вôдмовишь молодôй — шепнула, а уста еѣ поблѣдли очевидячки, мовь бы були зъ крейды.

— Я пôшовъ бы дуже радо.

— То чому не хочешь ити?

— Мусѣла бы бути инша дружка.

Целька дрожить, якъ листокъ на осицѣ. Отже нѣчо его до неѣ не принадило, лише тая пѣна, що еѣ на вôдпустѣ здула!

— Алежь Веронка иншои не хоче, лише мене. Обѣ мы ходили разомъ до школы, одного дня не можемо обôйти ся безъ себе.

— То нехай постарае ся для себе и о иншого дружбу.

Говоривъ вôнъ се такъ остро, що уколовъ еѣ въ серце, мовь ножемъ. Отже молода Цивкова знала его лѣпше, якъ она. Дурненька, она думала собѣ, що знае его найлѣпше зô всѣхъ людей.

Стояла при крѣслѣ, котре ѣй Павло присунувъ и не хотѣла скорше сѣсти, поки не скаже, що ѣй поручили; але теперь мусить сѣсти, не може встояти на ногахъ.

Але нѣ, годѣ ѣй промовчати се, що на нѣмъ завела ся, нехай знае, за що его перше мала, а за що теперь. Про сестру молодои Цивковои не скаже нѣчого, бо чей Богъ не сотворивъ еѣ на то, щобы мала бути пôднôжкомъ всѣхъ гордыхъ людей. Серце еѣ бє що разъ сильнѣйше; въ перше и въ послѣдне Павло почуе вôдъ неѣ слова правды, менше зъ тымъ, чи то ему буде мило.

— Чимъ же я передъ тобою завинила, що хочешь мене такъ передъ всѣми людьми зневславити? — сказала зъ гôркимъ и тяжкимъ плачемъ. — Якъ можешь ты жадати вôдъ мене, щобы я сама сказала молодôй, що ты мене стыдаешь ся? Якъ можешь ты менѣ въ очи дорѣкати тымъ, що не є моєю виною? Таже ты ще въ достаткахъ не померъ и твои дѣти такожь нѣ!

Павло вытрѣщивъ на ню очи зъ дива такъ, що выглядали трохи не такъ, якъ колеса у воза.

— Я тебе стыдаю ся? Хто тобѣ сказавъ таке? Тажь я тобѣ не сказавъ чого иншого, лише що якъ ты будешь дружкою, то я за дружбу не пôду?

— Чогожь больше треба?

— А щожь се такого злого?

— Я вже про себе нѣчого не кажу, бо я для тебе за погана, нехай и такъ буде, не буду о се зъ тобою сперечати ся и переконувати тебе, що оно не такъ, бо то на нѣчо не придалось бы! Але що ты хочешь застыдати

стрѣломъ зъ револьверу волоскій архіпресвітеръ Димитрій Ончулъ въ помешканю свого сына дра Ончула въ павільонѣ тамошного загального шпиталю. Самоубійникъ мавъ 60 лѣтъ а причиною самоубійства була чорна задума (мелянхолія).

— **Телефонъ межи Львовомъ а Краковомъ** буде небавомъ уряджений. Оферту на то подавъ до міністерства Оттонъ Бонді, властитель ческои фірмы, що уряджуе електричнї средства комунікаційнї.

— **Черезъ мачоху.** На пустѣ (угорскій степъ) въ Сентъ-Янош коло Надъ-Каролій стала ся черезъ мачоху така страшна пригода. Якійсь Юрій Кляйнъ оженивъ ся два мѣсяцѣ тому назадъ, по смерти своеи першои жѣнки для того, щобы своимъ дрôбнымъ дѣтемъ дати другу матѣрь. Мачоха однакожь такъ страшно збыткувала ся надъ бѣдными сиротами, що нещасливый батько зъ жалю и розпуки повѣсивъ насамперѣдъ своихъ трое дѣтей — дволѣтну дѣвчинку, одного шести- а одного десяти-лѣтного хлопця а вôдтакъ и самъ повѣсивъ ся!

— **Добрї стрѣльцѣ.** Оногды выбрало ся въ Будапешту кôлькохъ панôвъ за мѣсто на польоване на заяцѣвъ. Видко, що то були не абы якї стрѣльцѣ, бо замѣсть заяцѣвъ пострѣлили ажь четверо людей; одного молочара, одного робôтника и его семилѣтну доньку и одного селянина. Двохъ зъ тыхъ людей пострѣлили шротомъ въ лице а двохъ въ плечѣ. Люде въ околицѣ боять ся теперь ити до мѣста, щобы ихъ знову хто изъ такихъ славныхъ стрѣльцѣвъ не пострѣливъ або й не забивъ.

— **Самоубійства.** Въ Тарновѣ въ городѣ мѣскôмъ застрѣливъ ся ученикъ 4 кл. ґімназіяльнои Андрѣй Вікторъ. Передъ самоубійствомъ написавъ ще листъ до свого товариша, але не сказавъ въ нѣмъ, чому вôдбирае собѣ житє. — Иванъ Булига, 22-лѣтный молодецъ зъ Мильєва, въ пов. выжницкôмъ, полюбивъ дуже одну мѣску дѣвчину и довгій часъ тѣшивъ ся тымъ, що й она его любила. Ажь тому кôлька днѣвъ написала она ему, що и знати его не хоче, бо заручила ся зъ иншимъ. Булига попавъ въ таку розпуку, що въ городѣ тамошного двора повѣсивъ ся.

— **Ґрафъ — помывачемъ фіякерскимъ.** Ще въ мартѣ сего року померъ въ Лондонѣ міліоновый богачь, фабрикантъ и властитель бôльшои посѣлости, Беррі Смесъ, и лишивъ пôвпята міліона риньскихъ въ спадщинѣ проживаючому у Вѣдни своякови, ґрафови Вальдемарови Хотекови. Але у Вѣдни не можна було того ґр. Хотека вôдшукати и длятого вызначено 500 зр. нагороды тому, хто бы помôгъ пропавшого десь ґрафа вôдшукати. Ту нагороду дôставъ оденъ вѣденьскій вôзникъ фіякерскій, котрый давъ знати поліціи, що вôнъ мае товариша, котрый называе ся Котемаръ Вальде и вже вôдъ шести лѣтъ помагае фіякрамъ на улици обмывати возы и тымъ заробляе собѣ на хлѣбъ; вôнъ неразъ говоривъ ему, що мôгъ бы бути великимъ и жити въ палатѣ, але не хоче. По того Котемара Вальда выслано заразъ поліціянтa и вôнъ заставъ его на розѣ улицѣ Таборъ въ дрантивôй и замащенôй одежи межи фіякрами та заразъ спровадивъ на поліцію. Помывачь зачавъ бувъ зъ разу выпирати ся того, що вôнъ ґр. Хотекъ, але вôдтакъ зроблено у него ревізію и найдено метрику на имя ґр. Вальдемара Хотека, книжочку касы ощадности на 40.000 зр. и данный листъ Смеса и вôнъ не мôгъ вже дальше выпирати ся та признавъ ся, що то вôнъ той, за котрымъ пошукують. Вôнъ розповѣвъ, що есть братанкомъ посла ґр. Хотека и що его мати, котра померла 1879 р. въ Лондонѣ, була жѣнкою помершого въ мартѣ Смеса. Вôнъ покôнчивъ університетскї науки въ Празѣ и Вѣдни а бувъ вôдъ 1876 до 1877 помôчникомъ при посольствѣ въ Константинополи. Коли вôнъ въ 1878 р. не мôгъ оженити ся зъ ґрафинею Ернестиною Екертъ, то постановивъ собѣ вôдречи ся всего и стати простымъ зарôбникомъ. Ґрафа-помывача вôддано поки що пôдъ доглядъ лѣкарскій, щобы переконати ся чи вôнъ при здоровôмъ розумѣ.

— **Борба зъ тиґромъ.** До мѣста Месвіль въ Сполученыхъ Державахъ пôвнôчнои Америки приѣхала менажерія, а зъ нею и смиритель звѣрôвъ, званый адміраломъ Юріемъ. Головными улицями ѣхала менажерія на показъ, а товпы людей бѣгли за нею та дивували ся, бо крôмъ невиданыхъ звѣрôвъ бачили и смирителя, якъ вôнъ въ клѣтцѣ боровъ ся зъ тиґромъ бенґальскимъ, та робивъ зъ нимъ всѣлякї штуки. Якійсь часъ тиґръ слухавъ адмірала Юрія, ажь разомъ скочивъ на него и завивши страшно ставъ рвати ему куснями тѣло. Люде кинулись втѣкати, наставъ натовпъ и въ нѣмъ покалѣчено богато людей, особливо жѣнокъ та дѣтей. За кôлька мінутъ подеръ тиґръ смирителя на куснѣ, хочь паробки менажеріи прибѣгли були ему сейчасъ на помôчь.

Всячина.

— **Затроеный пляцокъ.** Молода, хороша жѣнка ставала недавно передъ судомъ присяжныхъ въ мѣстѣ Кентукі въ пôвнôчнôй Америцѣ. Она була жѣнкою згôнника, котрый доробивъ ся бувъ великого маєтку. Єѣ ставили передъ судъ за то, що она строила свого чоловѣка. Люде говорили всѣляко; казали, що супруги жили зъ собою въ незгодѣ, що часто сварили ся и т. д., але о смерти згôнника, котрый бувъ вже пристаркуватымъ не умѣвъ нѣхто нѣчого певного сказати; говорено лишь, що вôнъ наѣвъ ся пляцка зъ сливками и въ кôлька годинъ по тôмъ померъ. Судъ мавъ теперь выкрыти цѣлу справу и показати, хто виненъ, бо було пôдозрѣнє, що то жѣнка чоловѣка отроила. Въ сали розправы зôбрало ся було множество людей. Заприсяженї хеміки розслѣдили були пляцокъ и выказали, що въ нѣмъ було только отрyѣ, що выстала бы була, абы й цѣлый баталіонъ отроити. Выступили вôдтакъ свѣдки, и доказали, що супруги жили дѣйстно въ незгодѣ зъ собою. Прокураторъ поднявъ ся и въ своей бесѣдѣ выказавъ, якъ честне було житє невинного згôнника и доказавъ, що то жѣнка була причиною его смерти. Теперь прийшла черга на адвоката, котрый боронивъ обжалованy жѣнку. Въ сали стало тихо, хочь макъ сѣй и адвокатъ ставъ говорити: „Панове присяжнї! Обжалована, що стоить передъ вами, зовсѣмъ невинна!“ Вôдтакъ ставъ вôнъ красноречиво говорити про дитиннї лѣта хорошои жѣнки, говоривъ про все можливе, про то, якъ она вôддавала ся, що дуже поважала Едізона, выналодника всѣлякихъ електричныхъ машинъ, про то, що мала ягничку, правдиву мериноску — але анѣ словомъ не згадувавъ про затроеный пляцокъ, що лежавъ передъ нимъ на столѣ на тарели. Всѣ слухали его зъ великою увагою и роздумували вже, до чого доведе та его бесѣда и притôмъ навѣть не доглянули, що адвокатъ пôдчасъ бесѣды ломивъ собѣ по куснику того пляцка и ѣвъ таки въ ихъ очахъ. Всѣ ажь остовпѣли, коли побачили, що адвокатъ ѣсть и ѣсть и що за три мінуты не буде вже и слѣду зъ пляцка. Пôднесенымъ голосомъ закôнчивъ адвокатъ свою бесѣду: „Панове присяжнї! Я вамъ то докажу, що обжалована есть невинна!“ — Незадовго выдавъ судъ свôй вырокъ, сказавъ: Невинна! Але на дворѣ чекали и мали вже все пôдъ рукою. Дали ему чимъ скорше сильного лѣку на прочищенє, такъ, що вôнъ позбувъ ся зовсѣмъ того пляцка, що зъѣвъ и незадовго по тôмъ мôгъ показати ся передъ здивованою публикою. На жаль померлій згôнникъ не уживъ такого способу, якъ адвокатъ его жѣнки — а бувъ бы ще живъ. Не треба при тôмъ и то забувати, що то все дѣялось въ Америцѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Надъ справою галицкихъ зелѣзниць льокальныхъ радити будуть ще сего мѣсяця у Вѣдни представителѣ галицкого Выдѣлу краевого зъ вôдпоручниками Міністерства торговлѣ. Нарады будуть вести ся головно надъ справами юридичными т. е. надъ жаданями, якї поставила анкета скликана Выдѣломъ краевымъ. Анкета жадае передовсѣмъ выданя для Галичины особного закона о зелѣзницяхъ льокальныхъ, пôсля котрого концесію передвступну на будову зелѣзниць льокальныхъ въ Галичинѣ мае выдавати львôвске Намѣстництво въ порозумѣню зъ Выдѣломъ краевымъ, а саму концесію Соймъ. Вôдтакъ жадае анкета, щобы правительство не лише увôльнило зелѣзницѣ льокальнї вôдъ обовязку безплатного перевоженя посылокъ почтовыхъ, але противно, щобы капіталізувало опадности, якї зыскае скарбъ почтовый зъ перевоженя посылокъ зелѣзницями льокальными, и щобы тымъ фондомъ запомагало льокальнї зелѣзницѣ. Дальше жадае анкета, щобы признати зелѣзницямъ льокальнымъ право установлювати тарифы почтовї, щобы увôльнити ихъ вôдъ обовязку плаченя, стемпелевыхъ налешитостей и вôдъ обовязку доплачувати до коштôвъ заряду, надзору, руху и службы комерціяльнои тои головнои зелѣзницѣ, котра обôйме зарядъ руху зелѣзницѣ льокальнои. Головнї зелѣзницѣ повиннї на жадане зелѣзниць льокальныхъ доставляти имъ по цѣнахъ власныхъ матеріялъ потрѣбный до будовы и удержаня руху, власнымъ коштомъ повиннї переладовувати товары на стаціяхъ, що лучать зелѣзницю головну зъ льокальною зелѣзницею и позычати зелѣзницямъ льокальнымъ власного персоналу за зворотомъ платнѣ. Вкôнци одвымъ зъ головныхъ постулятôвъ анкеты есть се, щобы урядовымъ языкомъ на зелѣзницяхъ льокальныхъ въ Галичинѣ бувъ польскій языкъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Будапештъ 17 жовтня. Вôдъ суботы вечера до вчера 6 год. вечеромъ, занедужало на холеру 23 людей а померло 10; зъ давнѣйшихъ недужихъ 20 подужало.

Сеґединъ 17 жовтня. Зъ суботы на недѣлю въ ночи бувъ тутъ знову оденъ выпадокъ занедужаня на холеру.

Букарештъ 17 жовтня. Король и наслѣдникъ престола выѣхали до Сіґмарінґенъ.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходяты	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ зъ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновецъ	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Надôслане.

Мати зъ семеро дѣтьми, котра лежить недужа и терпить великій недостатокъ и бѣду, удае ся въ имени Христовôмъ до милосерныхъ сердець и просить своихъ землякôвъ подати ѣй помôчну руку. Ласкавї запомоги просить ся посылати пôдъ адресою: Єлисавета Гупенталь, въ Перемышли, ул. Засане.

моихъ старыхъ родичѣвъ, котрї тобѣ нѣчого злого не вдѣяли, того и тобѣ певно нѣколи не забуду. Однакъ мене то найбôльше обходить, що ты менѣ здававъ ся не такимъ хлопцемъ, якъ иншї, неподôбнымъ до нихъ, якъ день до ночи, якъ житє до смерти, и черезъ те...

Павло почервонѣвъ знова на цѣлôмъ лици.

— Чи правда то? — пытае, приступаючи до неи близше, такъ близько, якъ лишь мôгъ — справдѣ бажаешь ты менѣ лѣпше, якъ кому иншому?

Замѣсть вôдповѣди Целька заплакала лише ще сильнѣйше, якъ перше.

— Що мы тому винні, що мы бѣднї? Таже мы вже народили ся въ недостатку, а не зôйшли на бѣду зъ легкодушности або марнотратства. Грѣшишь смертельно, що насъ за се ганишь. Не думай однакъ, що коли твôй богатшій батько якъ мы, — то твôй батько розумнѣйшій, якъ мôй тато, — що твоя мати чеснѣйша була, нѣжь та моя бѣдна мамуня...

Павло дивить ся на Цельку такъ, якъ бы и ему на плачь збирало ся.

— Тôльки ты дай спокôй — каже ѣй — таже я знаю добре, якій твôй батько чесный и справедливый, такъ якъ и твоя мати.

(Конець буде).

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Краховецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.